

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Explicatio in epistolas et evangelia, quae tot anno cantantur - Cod. Ettenheim-Münster 164

Erndlin, Joachim

[S.l.], 1624-1638

In festo sancti Ioannis evangelistae

[urn:nbn:de:bsz:31-114264](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-114264)

Quasita Circa Pextum.

215

IN FESTO SANCTI

Ioannis Evangelista.

Dixit Jesus Petro sequere me. Joa. 21

Quaestio 1^a Quis serm, christumq, dicendy
est sequi. Et iuxta scripturas, qui eius patientia Innoan
fiam, & alias eius virtutes imitatur. Unde s Petrus cu
dixisset qdā 1. c. 2. Christus passus est pro nobis, nobis re
linquens exemplum, ut sequamini uestigia eius, mors autē eius.
peccata non fecit, nec miratus est dolus in ore eius, qui cu
malediceretur u. maledicebat. Ipsiūmet Chri uerba sunt
Math. 12. basista a meo quia mitis sui. et Joa. 13. Et m
plur dedit uobis, ut quicū ego feci de lotionē pedū loqy.
ita et uos faciatis. Iuxta Plutarchum u. ex sequi
ratione, ut pota, qd serm refert, cuius regula, et sic
reitorium actionū nostrarū, ab eo datum, quod alii
noia uocatur lumen ut psal 4 ubi qdrentibus Quis ostē
dit nobis bonā: i. quis facultatem gūlit intelligendi,
quo modo recte sit oporandū. Et signatur id super
nos lumen uultus sui timē. Haru dicitur interpretā
tionē una n̄ diferepat ab aliā, quia omnes Chri morā
sū virtutes cu rāō ggerunt, et qd qdūq, cu rāōne
fiunt, actionibus Chriū ggerunt. Rationes p̄mōdes
sequitur, qui Christum sequitur.

Quaestio 2^a Utrum aliquo et modo eoi
sequi quis debet dictū sibi ab eo sequeremur. Et
debet, sū quia uolū passim omnes ad se uocat, Math.
11. uenite ad me omnes. et de quouis m̄desiruit ait
Qui sequitur me n̄ ambulat in tenebris. Et a s Petro
1. c. proponitur n̄ exemplū ab oibus imitandū, uia
se uocat ducentem ad caluā ab oibus exp̄ditū. Nullus
deniq, est, qui si uelit ad salutem peruenire n̄ arbitat
auptius qd s̄s filius adoptio poro filiorū d̄s est

Quarta circa Tertium
pro leges quartis exponendo de morte p. gliv
tunc saltem qd nulla ei imminet damna spuale.
R. At nullum imminet si tñ hic alij vir sit
magnis ut aut Reipub. te longe utilior aut singu-
laris Benefactor tuus ut amiq. audabiliter
te p.culo exponis morti spualis cui ipse oij ut
esq. tibi ipse qm illi utilior, qd illi tantu
gratias bonu spuale tibi u. actu bonumq. virtutis
u. g. quartis p. patriam pietatis et gratitudinis
p. parentem amicitia p. amicu

Quartio 6^a

Minores alios. qm discipulos
et vocatos ad mortem eamq. violenta q. d. d.
p.ferendam nonne oportet patienter ex. em-
plo eois ferre p.nts vtro calamitates, miasma,
y. fusticulos, famem sitim, frigus, aestu, lapsi-
tudine. R. Nihil e. dubium ut frigus
dignitate admodum. Qui vult venire post me
abneget semetipsum et tollat crucem suam quotidie
et sequatur me. Quid atq. e. crux, qm tribulatio.
quid e. eam tollere, nisi vltro e. se subijcere, eamq.
portare, si n. equanimiter saltem patienter.
quid e. et sequatur me. nisi q. hoc n. facit, nisi non
p. me sequi, mensq. e. discipulus. profitentis oes
cristiani sed qm multifarunt signi sane qm simile
qd audiant quod p. h. v. d. i. a. Diocletiano et
Maximino. Imp. ex. beatus legimus. professio et d. b. c. r. i. a. l. i. u. m.
suum int. se d. d. e. p. a. n. t. Nam cum p. h. m. te e.

Euang. in festo S. Iuan: Euang. de
 pponas. vinceris amicus, et reperitur. De
 simili argto scriptu relinquit S. Aug: Deprehenderis,
et delegeris Christiane pro alio agis et aliud profi-
teris, fidelis in nomine, atq; demonstrans in
opere. Et S. Greg: Nyss: lib. de perfecta Christiani
 hois forma. Si arbori aut petra hinc verabul
ta dicamus, in eorum planta aut lapis erit homo.
Minime vero, sed oportet ut homo sit prius, et
forma ipsius nunc appellat nomen. Et infra, Qua-
si qui se nominant Christianos, prius oportet ut
sint, et erigit ipsu nomen, et iam sibi appellationem
accendant.

Quaestio 7^a Antrum petrus mortem p' hinc
 multo sustinuit, uti verba illa p'seferunt. Aliq;
auget quo tu, a. u. r. R. Ita quidem si, ad appeti-
 tu sensibilem respicimus. cuius p'prie e' oia sensu
 molesta auertere, sed si ad iudicij et uolunt.
 Que distinctio in ip' signat Christi passioe locu.
 habuit dicentis: Sp' qdem p'mp' e' caro. a.
in hinc.

Quaestio 8^a Christus de p'ces. Cur interrogauit
 S. petrus: Hic. a. quid. Quasi dicat: Significasti
mhi Quid, quo mortis p'ces occubiturus sim.
Dic in super rogo, ad qd conditripulu hunc meu
Qd destinaueris. R. Putat S. Greg: hinc
 in Joan: id factum, ut Joanni gratificaretur
 non audenti de exitu suo sp' proitari. Quam-
admodum petrus in uera n' ausus interrogare,
Dom' inquit, quis eum eet traditurus? Joanne
sciffert homo qui hoc p'contarech. Ita nunc

Quaestio circa Textum, 219
vicem reddidit, arbitratus enim vellet, sed non audere

de se se suscipere. Hoc si verum esset responsum
Ihs ad Joē potius, quam ad Petrum diresisset
sicut prius direserat aliam, non ad Matrem
eiusdem Joannis et Jacobi, qui immediate pro illis
postulaverat sed ad filios, a quibus fuerat ad
postulandum instigata. Mat. 20. Diressit autem
ad Petrum solum. Hoc, ut verisimilius est, petrum
non ut placeret Joanni, sed ut propria curiositati
satis faceret, Christum interrogasse atque ita utrumque
percepisse, quia iuxta juris regulam, culpa rei
se manifestare ad se non pertinet. Valde enim
Joē diligebat quod Christum a quo videbat eum singulariter
diligi. In more autem tantis amici libentius audire
vel suscipere unum, et alio quidem eo agatur
et quem sit exitus fortitudo, sed sicut de suis
non est ausus Christum interrogare, quia cuiusdam fuerat inerat
verum, sicut utrumque erat scire, de proditore
ita non debuit de Joannis eventu, sed reputare
quo usque Ihs motu proprio esset ausus non patefa-
ceret et si indicaret patefaciendum.

Quaestio 9^a Ex eo quod conuenerit Petrus
post se respiciendo videtur Joāem sequentem se infir-
mo ut aliquid ad primatum Petri stabiliret? Et potest.
Nam Joāes sequens Petrum, tandem remotus a Christo renun-
tiam quandam in Petro agnoscentem postulante et nobili-
orem locum in passu suo relinqueret, magis adhuc no-
bique Christo minus Chari, Nam et regibus terra vicinior
sunt, qui auctoritate amplius valent. Quod a. oleum est
antico vobis quod obtinere. inter vos primatum quendam
sicut principatum, quod in ad potestatem imperandi et glori-
ae quod postulat est. Quis horum nescit in Jacobo figuratum

Evang. in festo S. Joann. Evang.
de quo Isaac typus Christi exprimitur ad Isaac son et
fratrem suum illud offituri & omnes fructus eius fructu illius
fabrigam.

Quaestio 10^a Legendum est, sic cum uolo
manere, donec ueniam, an u. si sit cum uolo manere
donec ueniam? de quo item aduentu loquitur? & prior
lectio sequenda est, quia ubi in Biblijs vulgata editione
a sexto Christo accognitis, sic tunc ut fabrigatur particula
si, quoniam in omnibus Graecis exemplaribus est eam ueniam
idem utrobique sensus retinet. Sic aduentu porro ad
uile iudicium in loqui, quia Joas is usq. u. per manens
sit ueniam, cui iam obicit; sed de aduentu ad uile ueniam
propheta post annos 70 a Romanis uento de iudi-
cis, uentura pp. privilegium, moderatam, & magna
titudinem iudaicam ga. Christum, sibi sensu scriptum
est apoc. 2. age ueniam, & prima opera fac, sic
a ueniam tibi, & mouebo candelabrum tuum de loco
suo. & infra. Cautionem age, si quo minus ueniam
tibi cito. ueniam porro Joasem de reg. imo ultra
testat. in 1. Hier. 1. de script. ueniam: & Titul. 1. de aia
& de Menandro Heret.

Quaestio 11^a Utrum Christus dilige-
bat amplius Petrum, an Joannem? & tunc Joannem
plura dando, & signa benivolentia: uel quia Junior
erat, uel quia uirgo, uel quia in carnis uoluit, uel res
uoluit, in sinu suo, sicut ueniam Petrus Charissi-
mus de quo plur. 1. 7. dicitur. Cautionem Petrus cu
panis ueniam pro atq. id in sinu recumbat (non
quippe ⁱⁿ erat canari n. mores nro sed derumb. cu
do in latere sinistro supra uentibus circa mensam
collocatis, ita ut Capita Conuinarum in orbem disposita
oculos respicerent, p. dicitur u. extorsu fenderent) res
fuit a. interuenit. Nam qui plus personam diligit petrus
ab eo diligit & Th. 1. p. q. 20. a. 7. Petrus a. plus Christum
diligebat, hinc illa Christi interrogatio Simon Joanne
diligis me plus his? & go uicissum amplius ab eo diligitur.

qui omnia pro Christo reliquerat, sed phibendo ei
 omnimoda obsequia tanquam Mari. Obicit iam S.
 Josephus, dicens, gratus alius fuit, cuius cura tantum
 thesaurus mittitur. pro commendatus uicis,
 sicut ab eodem clero magna hinc Mari tanquam filius
Melis, cui filium fuit. N suppositabant quidem sibi
 mutuo uicia ad uictum, & uictum, nec erat neque,
 quia sunt omnes, qui reuebant, habebant omnia
 bona ad 2. professiones & substantias, reuebant
 & diuidere illas oibus prout causis, opus causis, sed si
 aliquid negligentia in hanc inephes proudentia
 parati erant supplere postulando pro se uicia uicia
 & ditioribus per modum mendicationis. Interim
 consolabatur alter altera in oibus aduersis, atq; oibus
 consolationis in hanc affertat mutui, in hanc, idem qz
castissimus. Sic potio aut existimare debia,
 mus in una S. uicigne commendati uicis bonis
 uicinas alias, q' uera uicidua sunt, quia multis gliscat
 malis, fortitanti, quod clero solet, cadente arbone,
 quocumq; ligna collegit. Hinc S. Greg. Naz. in Epla
ad Olympi Jadicam Miseram Philumena matre
mea tibi uicis, ut ad Justitia fua pedes ser ser pro,
uoluat, at uobis uicis causis causis, quibus aut
uicis conficit. Si in uicis uicis uicis uicis
uicis uicis, atq; uicis uicis uicis uicis uicis
uicis uicis, quorum uicis uicis uicis uicis uicis, ne
qua in qua uicis uicis uicis uicis. Per
 uicis uicis uicis uicis uicis uicis uicis uicis uicis
 quibus omnes uicis uicis uicis uicis uicis uicis uicis uicis
 clero uicis uicis uicis uicis uicis uicis uicis uicis
 filius uicis uicis uicis uicis uicis uicis uicis uicis
 aplice uicis uicis uicis uicis uicis uicis uicis uicis,
 & uicis uicis uicis uicis uicis uicis uicis uicis.

Quaestio circa Tertium

Nam praeter euangelium quod scripsit, aliquot scripsit
epistolas, & apocalypsim reliquit ecclesiae numerata or-
cano continentem. 223
6. aetate superavit reliquos oēs
apostolos, ut ita quippe annos plus minus uos, & quidem post
Christi mortem uixit 67 ut scilicet diu uiuent honor, Con-
solatio, & doctorium spes nascentis ecclesiae. Fuit
& martyr propter efficacem uoluntatem subtrahendi marty-
rium in iugum in dolium feruentis (sicut tunc quere missi in
Iornacum) ut scribit Titull. & Hier. l. c. Tunc
denique in aegypto suis ualeat apud Aegyptum, ut Ierachy
liberem barbaram uibrantem gladium ad caput sibi de-
monstrandum uisum aduocauit hunc sanctum apostolum
dicendo Sancte Iohannes Hiesellus cui protinus adiutus
est nec potuit carnifici mouere baculum, donec
seruulus precibus suis occultam uim soluerit. Greg. Sid.

Quaestio 13^a In eo quod praecipue imitan-
dum? De uirginitate spiritus anima ac Corp-
us, ac cultus Beatae uirginis. licet ut suorum ne-
gligentis nunquam, sed protogentis. Cuius uirginitas
uicinia annuum 1170 occidentum Calvinista insula
rola IX legis Baro quidam huius fermae dicitur

EVANG. III festo SS Innocentii.
ad domicilium confugit Divisa Lotbaringia, et sub
ampla eius ueste delituit, et quidem ingrossi satellites
regis, ibi cum latere probe cognoverunt, sed ob reue-
rentiam sanctae Principis intantum reliquerunt. Quanto
magis Aientor suos uirgo sanctissima a grauioribus
quibusque periculis liberare uolet, ac potius.

EVANGELIUM
In festum sanctorum Innoce-
ntium

Presumptum est id s. Math. 1. 2 incipiendo a
uersu 13 usq. ad 19 inclusiue, in quo duo
describuntur 1.º quomodo Joseph ab angelis mu-
nitus fuerit in aegypto et Quers et Maria uirgine.
2.º qui Herodes Innocentes interfecerit.

Quasita area Textum.
Quaritur 1.º quando apparuerit angelus
Joseph, et qualis: s. 1.º nocturno tempore ap-
paruisse post profectum magorum aut s. Math. 7.º et Josephum
Eue

199
226

Euang. in festo Innocent

haberi debet, cui id asserant SS. SS. et Historici
apud Cast. loc. ut Magdeburgensibus multo sapientior.
Quod u. de ad adventu Chri. idoli Aegypti conuulsi re-
ferunt Magdeburg ad uersione et Euangely propagatione
ueru' cu' hoc de casu uerbu' idoloru' non acceptatu' cu'
id plurimi SS. sed teste Bartheleom, s. 1. 10. 18. ita
accipiant iuxta prophetia' illa' Gaia in exilio
aperiet super nubem neuem et ingredietur Aegyptum
et comburbit simulacra Aegypti la facies eius, et haec
idoloru' casum praedixit in Hierem. Aegyptij, cui apud
eos degeret ut testatur Theothey Sinopi in uita
Jeremiae his uerbis, Jeremias, inquit Theothey signu'
dedit sacerdotibus Aegyptijs quod oporteat simulacra
eoru' conuulsi, et decedere per seruatorem quorum
ex uirgine nasciturus et in praesepio reclinatus, ipsa
et uirgo uirginel in lecto et in factem in praesepio
collocare et adorant, et cu' eadem dnm stola ma uir-
gine interrogaret. sciant mysteriu' e' ipsi a Maie-
ribus traditu' quod illi a 5 propheta' acceperunt haec
ille. Idem uaticiniu' refert Epiphani. 1. de uita pro-
phetaru'

Haec uita s. quomodo Joseph comparatur
fuerit cui iussu et scilicet Chri. fugere in Aegyptu' &
colligi ex Euangelio prompte obediisse. Idem ad moni-
tionem, nam monitus ab Angelo statim consergens accepit
puerum et matrem eius, et fugit in Aegyptu' pro sua ma-
tris reuerentia sic legitur, nec uero dubitauit, inquit, quin pu-
erulosis agitatus puerit mens Josephi tentabatur, cui nihil
fuit nisi in fuga stenderetur, nulla enim erat in fuga
aui praesepio spes, nec Caluinus, quasi u. n. fuerit ma-
trici praesepio spes, cui d. r. s. p. h. angelu' Josepho in-
ferat ex locu' fuga assignauerit, maximu' certe diuini au-
pily signum fuit, cuius Paul' ait ex per angelu' ex ista

Quarta supra Sextum.

190
229

ni carcere, fugit. praeterea Caluinus ita loquitur,
gestabat quid, inquit seus in personâ infantis, qd
quid unquam leonem si sperauerunt, sed quia non
tantos in fide progressus fecerat contineri non
mandato debuit, hinc ille quasi u. recte concludatur
aliquo n. fuisse progressus in fide, si mandatu illi
letter. an. in uicis sanctissimi Abrahamo, Moy.
sauidi multas precepta data sunt, qui tñ negall
tot fuisse in fide constantissor. scilicet singulariter de Aba
hamo dicitur, ad Gal. 3. u. 6. abraham credidit
et reputatus est illi ad iustiam.

Josephus in libro 1. c. 10. c. 9. dicitur quod
referebat. in 3. p. tom. 2. d. 27. s. 2. p. 1. c. 10. c. 9.
c. 11. Baro tom. 1. l. 10. c. 9. dicitur quod
fuisse in Agypto, quod inde probare fit, nam ut
colligitur ex Joseph. in Chronico. natus est Christus anno
Herodis regnantis 32. et hoc eodem anno profectus
est in Agyptum et inde rediit in terram Israel
post obitum Herodis et testatur. 5. Matt. c. 2. u. 15 et 19.
iam quod tot annis fuit Christus in Agypto quot anni in
heredant inter domum regni Herodis 37. et eius mor-
tum, qui mortuus est uicâ tempus paschale anno re-
gni sui 32. ut notat e. ex Joseph. in Chronico. Joseph.
1. l. 10. c. 9. et eodem sententia unde Josephus
colligitur est Christus permansisse in Agypto per 37. annos
nam incipiens ab anno 32. ad 37. numerantur anni
6. Barron. in analibus anno Christi 8. sentit Christum
nouennem rediisse, caâ e. quia existimat Christum esse
natum anno 29. regni Herodis cui n. asserimus. quia
coâ e. sententia Christum d. num. esse natum anno 32. regni
Herodis.

Innocent
et SS. SS. et Helio
genibus multo
idola Aegypti
et Aegypti
idola non autem
ad tom. s. 1. 20. 28. in
idola Graecia in
et in Aegypti
Aegypti la facia
faciam. Aegypti
Aegypti Josephi in
inquit Aegypti
quod oportet
peru. Aegypti
propheta rediit
in Aegyptum in
caam d. in Aegypti
propheta rediit
et Josephus in de
Josephus comparat
fugere in Aegypti
et Aegypti
Josephus comparat
fugere in Aegypti
et Aegypti
Josephus comparat
fugere in Aegypti
et Aegypti

Quasita. Circa. Septimum.

158

231

Quis in Afranio puero, ita cura parenti.
 sed hoc Jansenij contra merito displicet in articulo
 l. c. s. i. tu quia pugnat cum verbis Evangelij
 up. n. claris potuerit exprimere opera prophetarum
 de hoc videtur et mysterio quodam dicit ut adimpleretur
 quod dictum est. f. quod dicitur est: talis res
 pugnat intentioni Evangelista volebat ut ostendat
 deus fore quod circa Christum iam olim predictum
 erat quia sic ostendat effectus prophetis respondere
 ac ut adimpleretur, talis quia contraria est SS. PP.
 accipitibus hunc locum, talis quia prophetia de Christo
 ut videtur licet apud Isai. l. c. talis quia Jansenij
 hanc interpretationem per viam aperit, magnaque vici-
 tia praebet et per accommodationem interpretandi
 passim alia Evangelistarum loca, quosdam dicunt
 ut adimpleret quod dicitur est per prophetas, et talia
 non sunt per accommodationem aptanda, ac applicanda
 Christo. Ceterum licet opera verba de Christo
 se vere accipi possint tamen in sensu literali dicta
 sunt de populo Israel, qui solus filius dicitur in
 scriptura appellari. Eodem quoque in spiritu de
 Christo, nemo tam qui factum opera imperare negare
 poterit, quem illa verba in materialibus significat
 sunt populus Israel de aegypto educendus, et haec
 conductio Israelis fuit figura et typus Christi de aegypto
 educendi teste Hieronimo: et Theophilus in cap. II
 Osee, objiciebat olim Julianus Apostata Christianis
 quod Evangelista male vertisset illud locum Osee
 cap. 20. Regi in plurali etiam et ipsa filius non
 filius sed mater dicitur nasciturus in Evangelista He.

Innocent.
 sancto Herode Antiochae
 Josephus & alii
 scribit post, (tu quia
 cognoscit archiepiscopus
 post istam disputationem
 et negotio
 ita dicitur, talis
 nos, Josephus, f. p. dicit
 archiepiscopus, penitus in
 Egypto, ubi, in
 dicitur ut supra dicitur
 talis in alio
 tam & Jansenius: Ceterum
 metonymia, per
 aliorum, ut
 Ecclesia unde
 Jansenius ad
 ubi dicitur
 ostendit
 constituitur
 aegypto
 definitur
 naturae
 hoc factum
 et
 talis
 talis
 talis
 talis
 talis

Evangelio in festo SS Innoentii

haec propheta verba q̄ filia' h̄o n̄ autem
 filios
 uia iter q̄. Quare et quomodo iupreie Ho
 rodes Infantem occidi h̄o hanc eade' facta e' ut simul
 cu' Infantibus Messia' natu' m̄torimeret, sicq' regnu' adeo
 ptant retineret, unde colligimus credidisse Herode', natam
 e' messia', et in hanc fide' deduci potuit, et p̄ aduentum
 magru', mira'q' ocul' dila, et p̄ Michae' propheta' de Ty
 sia' applicata, et p̄ fama' a partibus sparsa, et p̄ illa
 qua' Hierosolymis gesta, et magnificas ditata' semeo
 ne, et ama' de' Chro. cu' n̄ hanc in templo frequentis
 acta, et in vulgus sparsa ad Herode' n̄ potuerit non
 deservit, accedit quia iam pagini opinio per orientem
 merebatur natu' in Iudaea' rege, qui urso' ubi ipse
 Dominaturus, ut disertis verbis testantur ut Ethnici
 scriptores Sueton. et Taus apud Cast in hestori' p̄p̄.
 h̄o. se hie, n̄nullos n̄ ignobile' Authores eade' facta
 h̄u' instituta' e' daobus annis post Chriam natu', qua'
 apud Evangelista' dicatur Herodes occidisse Infantem
 a' bimatum, et infra, s̄m tempus quod dicitur a Ma
 gi, alig' annu' amul' assignant post Natiuitem. Plausi
 tentia' Praronij et alioru' apertiu' occisos Infantes
 paucis post Purificacem dabu' et fugam in Agypta'
 tu' quia' p̄mitta' Tant qua' ad font' Evangelista'
 post desertu' fuga' in Agypta' fati' indica' n̄ mel
 tu' tempore' m̄consequere' tu' quia' valde p̄ble' est
 Herode' cognouisse se illu' e' a' magi' op' illi
 audis in templo gestis, sed tunc cu' illu' se cog
 ait iocatu' adde' occidit a' pueros, tu' q' quid
 opus fuisset post Purificacem statim moueri Josephu'
 et iude' de nocte, talig' tempore' itineri se commul
 ret. occidit a' infra' h̄o hodes a' bimata' s̄as bimales

...
 n̄ quod volu
 perit, qui
 se m̄t
 Messia', q
 Messia' m̄
 iustis fide
 de' e' inf
 rini' h̄u'
 nat' eade
 scibili' q' d
 fustuligat
 unde' volu
 quod appu
 de' m̄t
 illi' ad h̄o
 Migeat' a
 h̄o' m̄t
 in se p̄t
 iust' locu
 de' quia' co
 tu' p̄loia'
 m̄t p̄loia'

Quasita Circa Sextum. 159

n. quod viderent Messiam iam a diu vel alius n. in Israel 233
 perbi. qui minoris erant aetatis, sed a bimatu ruf.
 sic interfici severitatis et cautionis eadem ne elaberent
 Messiam, quod inde cognoscitur, quia est ut infallibiliter
 Messiam interficeret. factum n. fuit in ipsa cruce post hanc
 iactis infator regalaris et in finibus eius occi-
 dit et infator infra bimatu, habitum huius rufi
 rufi aetatis ad tempus stolla, quod a magis opprobratio-
 nat, unde inquit Baronius Regis et alij n. rufi
 occidi q. duos aut similia dicuntur esse, quorum n. hor
 substantia est eorum esse Messiam maioris et aetatis,
 unde notat Fabry 1. cit. verba illa f. in tempore
 quod opprobratio a magis n. aforidat ad bimatu
 redat infra et post illud a bimatu porrida ea
 distinctione, deinde quod sequitur f. in leg. d.
 Obijciunt auctores contraria sententia. 1. rufum cele-
 biare factum ss. f. in d. q. d. post natiuitatem utiq. quod
 in eo fuit occisi q. saltem uno anno post Christum natum
 fuit occisi. 2. n. eo die factum agi quod in eo fuit occisi
 sed quia commotus n. dies videbat per rufum ad marty-
 rum gloria celebranda. Obijciunt 3. Horodis post
 viderit Magorum Romae fuisse profectus q. post con-
 quim tempore a rufum fuisse occisi g. g. g. g.
 Horodis n. fuisse Romam profectus sed ante annum
 regni sui huius colligit de Josepho 1. is. anteq. 7.
 Obijciunt 3. Horodis n. sine consensu et auctoritate
 Caesaris hanc re aggressus et alia opera fuisse facta
 et impune n. fultret q. de rufum rufum rufum
 et rufum accipit non potuit statim post rufum
 rufum rufum institui f. n. a rufum rufum rufum
 rufum occidi rufum post obitum rufum rufum rufum

199
237

Euangel. in festo S. Innocent.

et absq. hac facultate infantibus mortem attulere
geomor. a. Harodes superit oculi nobiles narrae
Joseph 1. v. aneigt. salvan tom. 6. amel. como
Clu

Quaritur 10. Quos Infantes occidi reperit
et qua rade. & certu numeru ignorari, aspernat
idem Pass. concione de Innocent: & anologio glaciou
30000 sed unde Graeci hanc numeru hauprimo diere
si pte, inter hos Infantes occidit Harodes et pprius
filiolus qui op. apote Davidica tribu Tribu pegerat
quod hinc parvulus dixeretur neq. illi in lege p. n. i.
sup. ut testatur philo 1. c. des temporibus, cui a.
audiret Augustus, inquit Macrobius 1. 2. Saturn. r. v.
inter pueros quos Harodes rex Judaeorum intra bima
tus occidit interpres filius quos peris occidit, melius
et Harodis pueri et quod filius. De modo a. quo occi
si Infantes dubitatur inter Auctores; Antonium 1. p.
tit. 5. ait mox cu. m. g. t. i. b. u. in unum locum conu
eataz sub p. t. e. p. t. u. a. l. i. e. r. u. s. m. u. n. i. f. i. c. a. t. i. o. n. e. et postea sa
pollitit inimicos, abul. o. r. i. Math. 9. 71. ait Haro
des prius cubile noia bimuloru, et in pa ha
atatom in album referri, et postea milites ad han
cardes facies da' m. i. f. r. o. s. et q. d. e. u. s. i. d. i. e. r. e. m. i. g. r. o. s. e. a. d.
diversa loca quos n. d. i. s. s. o. n. a. t. a. n. e. r. b. i. s. E. a. n. g. e. l. i.
Ite q. d. v. e. r. s. i. p. a. i. o. et mittens occidit o. s. p. u. e. r. o. s.
que apant in Bethleem et in orbis finibus eius

Quaritur 11. Quomodo locus ille. Hieremia
et ululatus & cu. s. d. e. g. i. d. o. r. et alijs apud pastri
Hieremia filius b. r. a. m. i. n. u. n. c. i. a. z. u. o. l. u. l. a. t. u. s. d. o. l. o. r. u. m.
magima d. e. a. r. u. s. t. i. b. u. m. et n. i. s. e. m. a. l. u. s. o. r. u. m. q. c. a. p. t. i.
in duendi erant in Jerusalem Babylone post urbe

Quarta Circa Septum. 296
235

Samathi quod est factum est ut ipse propheta testatur e. 20
noq. miopria haec appositione adferunt interpretes, cu
n. Rachel gavitur in Benjamin et sit sepulta in Bethleem
q. pertinet ad tribum juda per ipsam Rachel matrem utraque
fama Benjaminitae tribus quod juda in seipso. n. spiritualem pra
dita propheta convenit matribus Bethleem nitentibus, in qua
ut tota Infa talis Verode occisi, ut sua camitibus, in quibus
confinitio sicut hoc nigantia strages facta, et hoc miles judi
cat Rachel, quia pertinet ad utramque tribum, ad Benjamin
quod quia illiusque, ad juda ut quia in illius civitate
juda Bethleem sepulta Gen. 35. 8. 19.

Qua utitur 17. Quare apud Evangelista dicitur
Uox magna apud prophetas u. uox in expulso audito. s. p.
detergitatis caam, ubi, quod rhama dicitur signat nempe
expulsi, et ipsa civitas Rhama dicitur in tribu Manasse
in partibus Galilee in confinio Benjamin et juda unde Gal
deus et septuaginta retinuerunt nomen proprium, vulga
ta u. interpretatur apud Hier. posuerat Galileam.

Qua utitur 18. Cur apud Hier. prophetas Latina edi
tionis legantur haec tria lamentatio luctus et platus
apud Evangelista haec duo ploratus et ululatus multus
et Latinae interpretatione Evangelista secutus est scripturae Hebraeae
ubi tamen duo habentur sicut Querimonia et platus amaritudo
dicitur, interpretatur u. prophetas Latinae scripturae est 70 quia si dicitur
haec forte tamen est dicitur pro interpretum Evangelista duo
posuisse vel addidisse ne multus, quos Hebraei et Graeci
sunt voluerint indicare magna lamentatione, quod bene
expressit interpretum Evangelista vel omisso uno substituit
ut posuit ululatus multus. Prout et in Hebraeo habetur
quod est simile quia u. dicitur aliter uox 70 quod u. interpretatur
secutus est posuerunt numerum pluralem quia u. sunt clari
tatis causa quod u. aliter uox multus fuerunt.

!! Innocent.
libris mortem attulit
perit omni nobili
in tom. 6. amel. in
e. Interdum occidit
a morali ignorari, est
roans: u. meritorius gratia
numerus scilicet
occidit stragibus et
ica tribus Tribus
regras de in legibus
de temporibus
macrobius in guberna
ep. Galatensium
quod, cui occidit
llias. de modo a. quod
or. Antony; Colonus
ibis in uno locum
manifestum et postea
a. 2. Math. q. 12
bi-malorum, et ipsa ha
et postea multus
quod est dicitur nigris
trahat a verbis
attory occidit
in oibus factis
in modo locis ille. Hinc
hebraei auctoritate
ibis et alij
consequi voluisse
tam male
ulla Religio

MORALIA

Plura circa hoc Evangelium moralia h'c Bernardi tom. 1. 10. c. 12. et 13. de conceptione Angeli mensuris Jo. sepsum agi p'te y concitores, de cura Angelorum erga p'p'riam Humanam scilicet, venerandae de qua videtur p'te horologium d'p'celij xi horij noctis usq' ad final' libelli. Et occasione Josephi mira solliciti d'p'rari poterit de viis sanctitatis dignitate, ac privilegiis de quibus agi suar tom. 2. m. 3. p. p'passione s'c'i fugitatis agi poterit de n' nullis rebus q' tractanda. Descrip'tione p'moventiu pueroru disputari poterit de bonae p'cedentis iustitiae de qua p'p'rio libro Joa. Brogari.

EVANGELIUM INTRA OCTAVAM NATIVITATIS

desumptu' e' hoc Evangelium ex s' Luc. c. 2. incipit de a versu 33 usq' ad 40 inclus. in quo quatuor potissim' d'nt. 1. mirata' e' p'virginis cu' Josepho sup' h'z qua de s'c'is dicebatur. 2. p'meone' p'p'ri' p'p'ri' Chri' p' p'positu' in ruina' of gladiu' transiteru' p'virginis au' mag'. 3. agnit' Chri'um ab Anna p'p'riat' q' p'p'ri' purificacem p'p'ri' d'icofine cu' Josepho in Nazareth.

Quaerita circa Textum.

Quaeritur 1. cur Josepho dicatur p'p'ri' Chri'! & ut ideo quasi fuerit ut ineptie sententiae et idonice apud Gen. 1. 3. c. 2. q' aperte n. Methe u. 40 d'nt quod n'ua nate' de sp'u sancto est. sed ideo, vel quia t'ot' ho'iu' opinione' myst'icis t'onicis con- ceptionis ignorat' p'p'ri' rep'atabatur ita s' Hier. contra Ho'ruis et c. 48. Jeremia d'nt, hoc causa

Quaestio Circa Sextum.

258

237

indictar Luc. 3. v. 23. ab ipse Jhs orat
gaus amoral 30 et putabatur filiu Joseph: vel ga
erat nutritus ita Orig. hom. 16. in Luc., Kar. n.
rae et nigt paldon plama n fm cas q nor genuerit,
sed et q Tactauerit Mrs appellare: hael ga Joseph
et castitas sua. d. 8. 5. 2. diuina ordinationes
habuit affectu sollicitudine et auctoritate pns in Chrs
hinc Patrascen. orat. 3. de Nativitate porginis dicit
Joseph loci pns, fignre accumpat, vel quia fuit uery
paxtas porginis. q Chrs Mrs, orat ita Aug. l. 1. de offi
su quary. 2. et har rae n: mala fm. ad o.
stione, ficuti quipid filiu alteriu cas n genuer
nit multo magis id uero matrimonis fac quod
inter Joseph et B. porgine mtonessit

Quaestio 2. Quis B. virgo sit uera mora
ta sup his, q de Chro diebat. hae dubita
h'e. Jura admiratio natiuitatis uerba noui etia
pinate, quard rae uer latet, adeo q qua
da rae pae ay B. virgo n ignoscat, q
Simeon in suo cantico de pua dixerat nempe
e magis, Campa Gentiu d' tu quia ra in Angely
porginis ~~u~~ dixerat quod Jhs uer est paritura
qui saluaturus est populu, tu quia uer erat B.
porgines in se. e ppheticia abrahami impleta m,
dicit. n. in suo cantico, sicut locuta e ad Jhs uer
Abraham et femini eius in facula in pmissione
a. Abraha h'ar in semine tuo benedictio erit
gentes pp qua rae mterprete diuersi ad q dicit
q rae q h'ar abiq, aiant B. porgines ignorare pmisi
onem fuisse facta pnam de uicendo Chrs ante obitu

242

Evang. intra Octavas Nativit.

Catonus PP. alij, qui hunc locum interpretantur de dubitatione & virginis quasi tempore passio- nis de filio tam holoendia patiente dubitatio- nis interpretatur s. Th. 3. p. q. 29. a. q. ad 2. et suoz. l. c. et argunt eos loci de admira- tione, quada et Augustina quo ita interduo suspen- ditur nisi nisi re novis, et quasi dubitare ni- deatur, et neutiqua eos d'genit' putant de vera dubitatio, et fidei aliqua infirmitate q. haec vera dubitatio n' est consentanea veritati fidei et grae amplitudini, qual. dicitur de p. virgine confitens, quod nullus putat factuale, ne veniale qd' habuisse, He- fuit cor. Tunc haec a. dubitatio n' potuerat e- sine pto cu iam certa fide cognovisset Christu e. vel drom et hominem

Quaeritur q. quatuor dolores in b. virgine causantur gladius ille doloris seu passionis Chri- stiani s. Th. s. Th. fuisse magnum ut dicitur p. bat Tol. ut et q. d' s. Th. de eo alia b. virgin. c. s. ait gladium mortis Chri tanto dolore virginis atam penetrasse, ut nisi spele. P. q. d' grae et sano re confortata fuisset, viribus progre. defuisset, haec ille, n' h' fuit tantus dolor ut virgo deliquit illo correpta fuerit quod spasmas b. tu' q. spasmu p. p. dicitur signat corporales defectus cu' p. tu' b. a. s. p. s. l. a. n. g. u. o. e. s. et i. d. i. c. i. o. s. m. e. m. b. r. o. r. u. m. atq. talis p. turbatio e magna imperfectio multa detrogans ex cellenti grae virginis, et dominis q. uo- valeret in suos motus actus et p. os, tu' q. d' e. l. a. n. g. u. a. u. s. t. a. a. i. c. s. Th. virginis iuxta. cruce' ut tacuisset, de p. t. i. l. i. t. e. s. tu' q. a. q. u. i. s. u. e. g. e. t. u. i. r. g. i. n. a. l. i. t. e. r. u. e. r. b. a. i. l. l. a. M. u. l. i. e. r. e. t. h. e. f. i. l. i. u. s. t. u. y. n' q. d' f. e. i. t. p. a. s. s. i. o. n. e. m.

568
244

Evangel mtra omnia Nativit

et p virginem, quia horu dolor neq e q magni
tudine, ad mortem inferenda sufficiens neq ai
pp Christum coact ab adversariis Christi

Quaeritur 9° Quomodo haec verba eligenda
ut reuelentur ap multy cordibz cogitaco p haec
verba, ad illud (haec verba referenda e p pater filii
et in signu cui g'duetur et a Janen. c. 10 et verus e,
Christus cognoscit in signu cui g'duet ut appareat, quam
pno pbi, qui impij qui inimici, qui amici vity ali
parta ut n' signat ead friate sed rei cuncta, ren
conferoem crepta, que pingu verba illa et tua v'p'is
aiam p'tranibit gladius, veluti per. parenthejin
interiecta accipi debent n' impletur h' haec verba
ut reuelentur referri pnt ad verba immediate ante
cedentia nec faciant se p'p' incommode hoc modo et
tua aiam affliget acule gladius, seu passio filij, et
tunc cu' hor. fiat p'et tempora. Nativus reuelabit
cogitaco multorum, quomodo sint comparati n'iam
u' an inimici v'p'.

Quaeritur 10 Quomodo amia illa p'p'p'ia
prophecia est cu' h'is p'nta fuerit nuptu d'adto
p' p'nta fuisse, cui ubi deponsata fuit cu' n' cui
gelista u'p'rat cu' uero suo amio, a virginitate
virginitas a hoc loco, ut p'ol. p'ubertam signat
p'ubertas a. uirginitate e tempus, inquit Regni, qu' p'is
go rubily e cepit quod e circa amu 13

Quaeritur 11° Quamdiu uidua fuerit?
p' sua agglita, et haec uidua erat usq ad amos
84. p' d'ecur totus h'c u'ctor annos 84 sed dubit
et an numerus h'c simpl' pertineat ad etatem
mulieris tota' an ad spaciū u'ctoritat' p' p'ru' ap'it
amb. posterius ali, q' d' a. aliqua d' u'ctoritas, p' u'ctor

Quarta circa septum.

566
245

Lat. et Graec hoc caa. quia in graeco id legitur
ut q. parola signat artem, in a. interpres, in olim
legitue ias q. parola signat usq. ad

Quartus 12. Quomodo Christus creaverit
et confortatus fuerit? In Cyrill. l. de fide
creante corpore, mole, et confortatus et confir-
matus membrorum robore, neq. refert quod in graeco
legatur et confortabatur. In n. l. p. a. Attendit
ad am. editionem e. vitiosam, in olim plerumq. q. 11. 11
ut legerint illud ut videtur e. apud Pol. am. 65

Quartus 13. Quomodo gratia post fuerit
in Christo? In quibus in co. gratiam spem in illius aia
reparabatur, q. a. diuinitate emanabat cui huius
manitas erat unita simul et gratia q. 11. erat in
Christo, ac fonte, a quo in hoies derivanda erat iuxta
illas Joa. i. u. 17. gratia et veritas q. 11. 11
factae est.

Moralia.

Occasione horum verborum et benedixit illis simeon
agi. p. pro concione. de efficacia benedictionis
sacerdotalis de qua Corn. a. lapides n. 6. u. 27. 3.
de benedictionibus in patriarcharum de quibus
fate. ut Corn. Genes. 49 u. 1. usq. ad 29. 3. de be-
nedictiones mensae de qua Gregorius l. de benedi-
tionibus c. 23. et 24. q. de maledictione
et imprecatione variis effectibus de quibus Gregorius
in l. cit. ex occasione. Anna videtur Gregorius
in templo non credentis agi poterit. de bonis
videntibus de quibus vide supra in dig. less. super.
hoc euangel. q. de reuerentia q. templi dabit
variis talibus de quibus Corn. a. lapides q. 11.
c. 2. 9.

Euang. in festo Circumcis.

E V A N G E L I U M

In festo Circumcisionis Domini

In hoc euangelio quod desumptus est quod secundum Lucam
 duo dicitur in Christum dies octiduum et est post
 positum ipsi nomen Iesus.

Quaeritur. CIRCUMCISUM.

Quaeritur. Quid de huius Circumcisione sit tenendum? Quod de fidei Circumcisione est circumcisus hieronymus. Evangelista id appositum uerbis ut exprimat si uerba nisi se spectentur debite uocatur est nomen eius Iesus cui circumcisus est die octiduo ut circumcideretur puer sic tunc semper semper uelut quod festus Circumcisionis celebratur. Primum uerbis uerbis, ut in negandum est secundum Lucam uenerunt in Christum est circumcisus est uelut secundum Lucam uerba semper sit idem saltem de Circumcisione Christi dicta. Quod circumcisus est ut ad uenerit et dies a natiuitate, licet in Evangelista dicitur postquam consummati, seu completi sunt dies octiduum ut circumcisus, uelut pueri in collegio inde quod die circumcisus est quod consummari debet octiduum Circumcisionis consummatione secundum legem uelut, aut secundum legem debet horum octiduum consummari ut ad uenerit octiduum dies, nam Gen. 17. infantem et dicitur subleuari circumcidi non noui dicitur. Quod cum Epiph. 1. 1. quod haec est uelut non facere circumcisus in templo Hierosolymorum. Sed in spelunca in qua natus, quia infantem ante octiduum purificari per uirginem ut fuit ad templum adductus. Quod cum secundum Hieronymum et Bernardum. Ipsi est circumcisus a. B. uirgine, sic ipse lactans et puerus in adit, et cetera per officia tribuit et cum infra sit ab angelo Gabriele imponere ipsum nomen. Iesus quod apud Hebraeos in circumcisus fuit